

EDITORIAL

Gin-gagamit han militar an SIPPAD

IGIN-ANUNSYO HADIN PEBRERO 20 nga magbubuligay an mga upisyal han lokal nga gubyrno ngan mga obispo han singbahan Katoliko ha isla han Samar agud iduso an *local peace talks* o erestorya pankamurayawan ha lokal nga lebel. Pinaagi ini han organisasyon nga Samar Island Partnership for Peace and Development (SIPPAD), nga ginbubug-os han gubyrno, mga negosyante, singbahan, militar ngan iba pa. Kundi, ginsasabotahe han *local peace talks* an erestorya pankamurayawan ha nasyunal nga lebel giutan han Gubyrno han Republika han Pilipinas ngan National Democratic Front of the Philippines.

Maiha na nga gindodominaran an SIPPAD han militar ngan ira mga kunksabo agud gamiton ha "kontra-insurhensiya." Klaro ini han iginlakip an

SIPPAD ha Regional Task Force (RTF) ha kampanya han rehimen US-Duterte nga "whole of nation" o pagpagios kuno han bug-os nga nasud agud tapuson an "komunista nga insurhensiya." Gin-uuwat la an mga obispo agud ira bendisyunan an madugo nga rekord han rehimen US-Duterte kontra ha katawhan.

Kinahanglan hugot nga magkarauusa an katawhan kontra ha *local peace talks*, ibuksas ngan isalikway an RTF ngan SIPPAD, ngan aghaton an mga obispo ngan iba pa nga butnga nga pwersa nga diri magpagamit ha militar. Kinahanglan magpursige an katawhan ha pagdemanda nga masolbar an mga gamot nga hinugdan han gerra sibil ngan ipasulong an pakigbisog para ha tinuod ngan panmaihaan nga kamurayawan. ■

Pito nga sundalo, patay kontra ha BHB-Northern Samar

INABOT HA PITO an kumpirmado nga patay nga elemento han Delta Company han 20th Infantry Battalion kahuman an susrunod nga aksyon militar han Bagong Hukbong Bayan-Northern Samar (Rodante Urtal Command o RUC) kontra ha mga pwersa hini nga nagbubuhath han operasyon nga Retooled Community Support Program (RCSP) ha mga bungto han Gamay ngan Mapanas tikang Pebrero 17-25.

Ha Brgy. Rizal, Gamay, ginharas han usa katim han mga Pula nga mangaraway ngan yunit milisya an maabot ha 37 nga elemento nga nakapuisyon ha mismo nga plaza ngan atubangan han eskoylahan hadton Pebrero 17 dapit alas-9 han gab-i. Duha nga sundalo an napatay kahuman an sumobra-kumulang tulo kaminuto nga balyuay hin bubto. Kinabuwasan, usa pa nga sundalo an napatay kahuman ini isnaypon han usa katim han BHB dapit alas-11 han aga.

Duha nga sundalo na liwat an napatay kahuman hadson han RUC an mga nakakampo ha Brgy. Rizal hadton aga han Pebrero 24. Usa naman an napatay ha pag-isnayp ha kulop.

Ha Brgy. San Jose, Mapanas, usa nga sundalo an napatay ha operasyon isnayp han RUC hadton Pebrero 25 kontra ha 37 nga elemento nga nakakampo ha nasering nga baryo.

Gatus-gatos nga pamilya na an nag-ebakwet tungod ha pan-gigipit han 20th IB. Ha karaknit nga baryo han Brgy. Bangon, 17 nga sundalo an nagkampo ha singbahan. Ginsumat liwat an paghalikwat ngan pan-ngawat han mga pagkaon nga nahibilin han mga residente ha Brgy. Rizal. Ha Brgy. San Jose, pipira nga pamilya na la an waray pa mag-ebakwet. ■

Babaye, batan-on, Pula nga mangaraway

Komo kaparte han selebrasyon han ika-51 nga anibersaryo han Bagong Hukbong Bayan hini nga Marso 29, igpapagawas han Larab an pira nga estorya han mga Pula nga mangaraway ha Eastern Visayas.

HIRANI NA MAG-ALAS 6 han gab-i kundi waray pa gihapon mahuman an miting han komite kun diin kaapi hi Ka Janis, pulitikal nga instruktur (PI) han usa nga platun han BHB ha isla han Samar. Gin-undang la anay an nakatalaan nira nga pag-ases agud makapaniklop an mga kasama.

Pira kabulan pa la tikang hin ma-hibitang ha iya pusisyon hi Ka Janis. Antes hini, pira kabulan na liwat hiya nga nagseserbe nga giya pampulitika ha iskwad. Bisan relatibo nga bag-o ha yunit, nadesisyunan han Partido nga akos niya nga pamunuan an mga pampulitika nga buruhaton dinhi. Para kan Ka Janis, usa nga pitad ini ngadto ha pagkab-ot han iya katu-yuanan nga magin usa nga babaye nga kumander han platun.

"Karuyag ko gud magin kumander," nakahiyom nga sering ni Ka Janis. "Interes ko gud an buruhaton militar. Karuyag ko gud hiton nga kabahin ha taktika; hiton nga mga ginsurat ni Zhu De, nabasa ko na adto ngatanan. Karuyag ko magin kumander."

Diri ini nga prente gerilya ha Samar an syahan nga nasakban ni Ka Janis. Diri pa la hiya maiha nga nagios ha ranggo han mga kabatan-unan-estudyante ha Maynila, nakag-integ-reyt na hiya ha usa nga prente gerilya ha Luzon. "Didto pa la maaram na ako nga karuyag ko mag-CS."

Tikang ha klase nga pe-tiburges hi Ka Janis. Sya-han hiya nga napukaw sam-tang naeskoyla ha usa nga dako nga unibersidad. Kahuman an usa katuig han pagigin "taga-atendir la han mga aktibidad," nagin mas aktibo hiya ha paghatag han edukasyon ngan nag-desisyon nga magdeklara nga pultaym ha syudad. Hiton nga tuig liwat hiya nagkaada hin higayon

nga makita hin personal an Bagong Hukbong Bayan.

Nakapira nga pagbisita hiya ha mga prente gerilya ha magkalain-lain nga rehiyon. Bisan kun karuyag niya, waray hiya makagpultaym hin maiha ha usa nga yunit han BHB nga iya ginsakban. Binalik hiya ha paggios ha syudad kundi nakita niya nga nawarayan na hiya han rayhak. Bumisita hiya ha usa nga sangkay nga aada ha prente gerilya ha Eastern Visayas agud umaro han sagdon. Bisan diri pa man niya plano, nakagdesisyon hiya nga bumalik ha pagigin Pula nga mangaraway.

"Kay ini man gud an karuyag ko. Mas malipayon ako didi."

Waray makurian hi Ka Janis ha paghaum ha kinabuhi han hukbo ha Eastern Visayas. Determinado hiya nga naupod ha paghakot han suplay, ha paghimo han iya pusisyon, ngan iba pa nga manwal nga trabahuon. "Karuyag ko ako gud an naglilimpyo han akon pusil. Sering ko ha mga kasama, 'Kitaon ko la kamo maglimpyo tapos ako naman.'" Intremis pa niya, "Danay ngani, mas istrikto pa ako ha militar itanding ha iba nga kasama!"

Ha luyo nga bahin, aminado hi Ka Janis nga may ispesyal nga pagtagad

ha iya tungod kay babaye hiya. Bisan upisyal hiya ha pulitika, may panahon hadto nga nawarayan hiya hin inisyatiba ha pakikig-usa ha mga kasama tungod ha pira nga diri pagkakakaintindihay hiunong ha pangungunsoylo. "Pero diri kasi adto poyde. Kay para ini ha rebolusyon. Diri man ini para ha mga kasama la. Para ini ha masa. Hinay-hinay nga *mass work* la ha mga kasama, poyde ED, poyde nga kaestoryahon an kadausa. Ginbag-o ko an akon praktis."

Dako an nagin bulig han pagigin rebolusyunaryo kan Ka Janis. Sering niya, "dinhi na-empower ko an akon kalugaringon. Nakabulig ini ha pagreremolde ko, naibanan an pagigin makakalugaringon ko."

Samtang, dako liwat an amot han nakaeskoyla ha hukbo. Sigon ha iya, dako an ira papel ha paghatag han mga edukasyon ha mga kasama ngan ha masa. "Maupay ngani hira makusog pa an mga lawas. Dinhi ngani mayda mga lagas nga aadi pa gihapon, hira pa? Kun mayda hira nakikit-an nga batan-on ha hukbo, nai-*inspire* gud hira. Nakikita nira nga diri pa laos an pagrebolusyon." Danay, sigon kan Ka Janis, mayda mga lagas nga na-sering nga diri na madaug an rebolu-syon. "Sanglit kun mayda mga batan-on, tinuod pa gihapon, tukma pa giha-pon ini."

Hirani na mag-alas 7:30 han gab-i, utro na liwat nga magtitikang an miting nira Ka Janis. Masirum na ngan nama-mahuway na ha ira mga duyan an iba nga mga kasama. Kundi marayhak pa gihapon hi Ka Janis ha pag-estorya. Ha paglakat niya ngadto ha *session hall*, waray panigamnan han kag-uol ha iya nawong. Andam hiya ha mga dugang nga ayat ngan pag-uswag. ■

